

GR

Αναδημοσίευση του θεωρητικού κειμένου για την έκθεση «Το Θραύσμα του Χάους / Fragment of Chaos» από τον ιστορικό τέχνης - επιμελητή [Ευθύμης Λαζόγκας](https://instagram.com/dipolartplatform?igshid=YmMyMTA2M2Y=)
<https://instagram.com/dipolartplatform?igshid=YmMyMTA2M2Y=>
“ΠΕΡΙ ΘΡΑΥΣΜΑΤΩΝ” στο ΡΟΜΑΝΤΣΟ, στο παλαιό κτίριο του ομώνυμου περιοδικού που έχει μετατραπεί τα τελευταία χρόνια σε ένα χώρο σύγχρονης τέχνης και τεχνολογίας (οδός Αναξαγόρα 3-5, Αθήνα).

Πάντα συλλογίζομαι την ρήση του πατέρα μου:

«Το θραύσμα είναι το όλον».

Το θραύσμα φέρει την μνήμη της εικόνας του όλου παραμένει όμως ως καταγραφή του ελάχιστου καθώς αποφεύγει την φλυαρία της αφήγησης, αφουγκράζεται τη σιωπή και την ποίηση του non finito.

Αποτελεί υπαινιγμό, αλληγορία, και σύμβολο παίζοντας ανάμεσα στην φαντασία και το άρρητο. Με αυτή την έννοια το θραύσμα είναι το έργο, η καταγωγή κι ο γενεσιουργός πυρήνας του, καταγράφοντας συγχρόνως την μόνιμη αδυναμία της ιδέας να μεταφερθεί αυτούσια σε ύλη.

Η ιδέα μέσω του θραύσματος παραμένει σπάραγμα, αποσπασματική υπενθύμιση του όλου προσδίδοντας στην εικόνα μια αινιγματική διάσταση. Το θραύσμα, θέτοντας το αίνιγμα, «ούτε λέγει, ούτε κρύπτει αλλά σημαίνει» όπως υποστήριζε κι ο Ηράκλειτος για τον αποσπασματικό λόγο του μαντείου των Δελφών. Το θραύσμα δεν είναι παρά ένα φευγαλέο, θολό instantané της ακόρεστης μορφοπλαστικής έμπνευσης, της ιδέας που γεννιέται στο νου και μετουσιώνεται στο έργο ως συμπύκνωμα της δημιουργικής διαδικασίας. Η αρχική ιδέα στα χέρια του δημιουργού τείνει συνειδητά να αποφύγει το απόλυτο, την ολοκλήρωση, καθώς και το μικρότερο θραύσμα είναι αρκετό για να λειτουργεί ως απόλυτος πρεσβευτής της. Στην τέχνη το θραύσμα είναι η συνειδητή ενσάρκωση της αφαίρεσης καθώς η πιστή αφήγηση και μίμηση κατά τον Πλάτωνα, οι επιπλέον παραστατικές πληροφορίες στερούν από το εικαστικό αποτέλεσμα την έννοια του συμβόλου και της δυναμικής που εκείνο διαθέτει.

Το θραύσμα εκ φύσεως διαπραγματεύεται την ιδέα του αμείλικτου χρόνου, της απώλειας, της ανάμνησης, της καταστροφής και της αναδημιουργίας. Δεν είναι τυχαίο ότι όλες αυτές οι έννοιες που διέπουν ως νομοτελειακοί της κανόνες την ζωή μας υιοθετούνται διαλεκτικά από την τέχνη που την υποδύεται αναπαράγοντας τις συμπεριφορές μας μέσα από κώδικες και σύμβολα. Η ίδια η μνήμη που υπαινίσσεται το θραύσμα λειτουργεί κι αυτή με αποσπασματικό χαρακτήρα. Μέσα από τις επικαθήσεις των αναμνήσεων οι μηχανισμοί της μνήμης θρυμματίζουν την εικόνα του συνόλου, καταργούν τις άχρηστες πληροφορίες κι επιτρέπουν να αναδυθούν στην επιφάνεια μόνον τα θραύσματα που εμπεριέχουν το ουσιώδες. Πολιτισμικά ζούμε μέσα από τα ίχνη του παρελθόντος, έχουμε στις αποσκευές μας μνήμες-θραύσματα συσσωρευμένων εικόνων παλαιότερων γενεών και χαμένων πολιτισμών που διαρκώς αναπλάθονται κι ανασυντίθενται κάθε φορά σε μια καινούρια πρόταση.

Αλλά και υπαρξιακά, μέσα στο dna μας, με παρόμοιο τρόπο, φέρουμε θραύσματα-αναμνήσεις των προγόνων μας που επαναδιατυπώνονται μέσα από την εξέλιξη των γενεών που επικάθονται η μία πάνω στην άλλη σε μια παλίμψηστη διαδικασία. Αν σκάψεις μέσα στην γη βλέπεις ξεκάθαρα την αλήθεια.

Η στρωματογραφία δεν ψεύδεται, ότι κάνει κάποιος σε αυτή την ζωή αντηχεί στην αιωνιότητα.

Τι άλλο θα δείς από μια επαλληλία θραυσμάτων τέχνης, γραφών, εικόνων, αντικειμένων, σκελετών, όλα κομμάτια-θραύσματα, που υπακούν στον νόμο του παλίμψηστου.

EN

Republishing of the theoretical text for the exhibition "Fragment of Chaos" by the art historian - curator Efthymis Lazogas
<https://instagram.com/dipolartplatform?igshid=YmMyMTA2M2Y=>
"ABOUT FRAGMENTS" at ROMANTSO, in the old building of the magazine of the same name, which has been transformed in recent years into a contemporary art and technology space (3-5 Anaxagora Street, Athens).

I have always pondered my father's saying:

"The fragment is the whole."

The fragment carries the memory of the image of the whole but remains as a record of the minimum as it avoids the chatter of the narrative, listens to the silence and the poetry of the non finito.

It is an allusion, an allegory, and a symbol playing between the imagination and the unspoken. In this sense, the fragment is the work, its origin and generative core, recording at the same time the permanent inability of the idea to be completely transferred into matter.

The idea through the fragment remains a fragmentary, fragmentary reminder of the whole giving the image an enigmatic dimension. The fragment, posing the enigma, "neither says nor hides but signifies" as Heraclitus argued for the fragmentary speech of the oracle of Delphi. The fragment is nothing more than a fleeting, blurred snapshot of the insatiable morphoplastic inspiration, the idea born in the mind and transmuted into the work as a condensation of the creative process. The original idea in the hands of the creator consciously tends to avoid the absolute, the completion, and the smallest fragment is enough to act as its absolute ambassador. In art, the fragment is the conscious embodiment of abstraction, as the faithful narration and imitation according to Plato, the extra illustrative information deprives the visual effect of the meaning of the symbol and the dynamics that it possesses.

The fragment inherently negotiates the idea of relentless time, loss, remembrance, destruction and re-creation. It is no coincidence that all these concepts that govern our lives as definitive rules are dialectically adopted by the art that plays them by reproducing our behaviors through codes and symbols. The very memory that the fragment alludes to also functions fragmentarily. Through the accumulation of memories, the mechanisms of memory shatter the image of the whole, eliminate useless information and allow only the fragments that contain the essential to surface. Culturally we live through the traces of the past, we have in our baggage memories-fragments of accumulated images of older generations and lost cultures that are constantly rebuilt and recomposed each time in a new proposal.

But also existentially, within our dna, in a similar way, we carry fragments-memories of our ancestors that are reformulated through the evolution of generations that are superimposed on each other in a palimpsest process. If you dig into the earth you clearly see the truth.

The stratigraphy does not lie, what one does in this life echoes in eternity.

What else will you see but a stack of fragments of art, writings, images, objects, skeletons, all pieces-fragments, obeying the law of the palimpsest.